

Kościoty i kaplice

W roku 1912 rozpoczęto przebudowę gotyckiej chrzanowskiej fary p.w. św. Mikołaja. Obecny kształt zawdzięcza architektowi Stanisławowi Oszackiemu. Jest to jednonawowa budowla, której dwie kaplice boczne stwarzają wrażenie istnienia transeptu. Ze starej świątyni zachowano gotyckie prezbiterium i XVII wieczną kaplicę św. Stanisława. Obok kościoła od strony Rynku stoi kamienna dzwonnica.

Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Kościelcu (dziś osiedle Chrzanowa) został wzniesiony prawdopodobnie w XIV w. w stylu gotyckim. Przebudowany w 1843/45, a następnie w latach 90. XX w. Kościół posiada najstarszy w Chrzanowie dzwon z 1484 r. z bogatą dekoracją plastyczną przedstawiającą św. Jana Chrzciciela, znak górniczy i ozdobną inskrypcję.

Kościół parafialny na Rospontowej p.w. Matki Boskiej Ostrobramskiej został wybudowany w 1939 r. wg projektu arch. Stanisława Oszackiego przez Komitet Budowy Kościoła przy koloniach Pierwszej Fabryki Lokomotyw. Niewielka, jednonawowa budowla wzniesiona jest na symetrycznym, krzyżowym rzucie z półkolistą apsydą z wyraźnie zaakcentowaną nawą poprzeczną.

Wybudowana w stylu neoklasycystycznym na planie krzyża greckiego kaplica została wzniesiona w latach 1890-1900 wg projektu krakowskiego architekta Teodora Talowskiego z przeznaczeniem na mauzoleum rodowe ostatnich właścicieli Chrzanowa, rodziny Loewenfeldów. Fundatorem był Henryk Loewenfeld. Zbudowana jest z kamienia, kryta kopułą z miedzianej łuski i zwieńczona kutym krzyżem.

Churches and chapels

In the year 1912 the redevelopment of the Gothic St. Nicolas parish church in Chrzanów was begun. It owes its present look to the architect Stanisław Oszacki. This is a single-nave structure whose two side chapels make an impression of a transept. Of the old temple the Gothic chancel and St. Stanislaus chapel from the 17th century were preserved. Next to the church, from the side of the Market there is the belfry made of stone.

St. John the Baptist Church in Kościelec (today a development of Chrzanów) was probably raised in the 14th century in the Gothic style. Rebuilt in the years 1843 - 45 and then in the 1990s, the Church possesses the oldest bell in Chrzanów dating from the year 1484, with a rich vivid decoration depicting

St. John the Baptist, the sign of the miners and a decorative inscription

Ostrobramska God's Mother (of the Eastern Gate) Parish Church in Rospontowa was built in 1939 based on the design of the architect Stanisław Oszacki by the Church Building Committee close to the settlement near the first Locomotive Factory. The small, one-nave chapel, built in the neo-classical style on the plan of the Greek cross was raised in the years 1890-1900 according to the design of the Cracovian architect Teodor Talowski and was meant to be the family mausoleum for the last owners of Chrzanów, the Loewenfelds. Henryk Loewenfeld was its founder. It is built of stone, covered with a dome of copper scales and topped with carved cross.

CHRZANÓW. Kościół.

Ryc.101 Kościół parafialny św. Mikołaja. Wyd. Polskiego Twa Księg. kolej. „Ruch”, „AKROPOL” Kraków,1927 r.

St. Nicholas Parish Church. Publisher: Wyd. Polskiego Twa Księg. kolej. „Ruch”, „AKROPOL” Cracow,1927.

CHRZANÓW. Kościół parafialny.

Fot. St. Łojek

Ryc. 102 Kościół parafialny św. Mikołaja. Wyd. Kazimierz Zarębski, fot. Stanisław Łojek, Chrzanów, 1930 r.

St. Nicholas Parish Church. Publisher: Kazimierz Zarębski. Photo by Stanisław Łojek, Chrzanów, 1930.

Ryc.103 Kościół św. Mikołaja. Wyd. ITKM ul. Stradom 4 Kraków, fot. Ks. St. Misiniec.

St. Nicholas Church Publisher: ITKM ul. Stradom 4, Cracow. Photo by Reverend St. Misiniec.

Ryc.104 Kościół św. Mikołaja. Wyd. św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej, fot. Ks. A. Ogiegło.

St. Nicholas Church. Publisher: Wyd. św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej. Photo by Reverend A. Ogiegło.

Ryc.105 Kościół św. Mikołaja. Wyd. ITKM ul. Stradom 4 Kraków,
fot. Ks. St. Misiniec.

St. Nicholas Church. Publisher: ITKM ul. Stradom 4, Cracow.
Photo by Reverend St. Misiniec.

*Na szczycie kościoła znajdowała się wieża z zegarem i sygnaturką, od której
prowadziła długa skórzana taśma do wnętrza kościoła.
Tutaj kościelny rytmicznie pociągając za rzemień dzwonił kilka razy dziennie:
na rozpoczęcie nabożeństwa, podczas Podniesienia, na Anioł Pański.*

Maria Ruszkiewicz, „Woskowa świeca”

Ryc. 106 Ołtarz św. Stanisława w kościele św. Mikołaja w Chrzanowie, obraz pędzla Michała Stachowicza. Wyd. ITKM, ul. Stradom 4 Kraków.

St. Stanislaus' Altar in St. Nicholas Church in Chrzanów, painting by Michał Stachowicz. Publisher: ITKM, ul. Stradom 4, Cracow.

Ryc.107 Ołtarz Matki Bożej w kościele św. Mikołaja, odnowiony w 2004 r. Wyd. ITKM ul. Stradomska 4 Kraków, fot. M. Heller, 2004 r.

The Altar of God's Mother in St. Nicholas Church, renovated in 2004. Publisher: ITKM ul. Stradomska 4, Cracow. Photo by M. Heller, 2004.

Ryc.108 Kościół św. Mikołaja. Wyd. M&M Bielsko - Biała, fot. B. Chrobak, 1995r.

St. Nicholas Church. Publisher: M&M Bielsko - Biała. Photo by B. Chrobak, 1995.

Ryc.109 Rynek, w tle kościół św. Mikołaja. Wyd. CRUX, fot. K. Mroziewski, 1997 r.

Market Square, St. Nicholas Church in the background. Publisher: CRUX. Photo by K. Mroziewski, 1997.

Ryc. 110 Kościół w Kościelcu. Wyd. Kazimierz Zarębski, fot. Stanisław Łojek, Chrzanów, 1930 r.

The Church in Kościelec. Publisher: Kazimierz Zarębski. Photo by Stanisław Łojek, Chrzanów, 1930.

Ryc. 111 Widok ogólny. Kościół w Kościelcu. Wyd. księgarnia K. Palki w Chrzanowie, 1938 r.

General view. The Church in Kościelec. Publisher: Księgarnia K. Palki w Chrzanowie, 1938.

Ryc.112 Kościół w Kościelecu. Wyd. Polskiego Twa Księg. kolej. „Ruch” S.A., 1927 r.

The Church in Kościelec. Publisher: Wyd. Polskiego Twa Księg. kolej. „Ruch” S.A., 1927 r.

„Tuż pod Chrzanowem sterczy wieża murowanej świątyni w Kościelecu. Kościół ten jak świadczy inwentarz miał być budowany 1710 r. a restaurowany 1845 r; jest on jednak o wiele starszym co do erekcji swojej. Na środku bowiem kościoła znalazłem pomnik służący za kamień do posadzki (2 łok. 3 ćw. 1 cal długi -1,5 łok. I cali 2 szeroki). Na nim w zarysie herb Ostoja - w okół ledwie czytelny

*(gockimi literami) zatarty napis:
Hic jacet nobilis Stiborius Balinsky
Sub anno millesimo 507*

Obit - orate pro eo. -

Pomnik ten był dawniej przy drzwiach pod chórem umieszczony. W wielkim ołtarzu stary obraz: Jezus z krzyża zdjęty. Po bokach św. Antoni i św. Barbara, pęzła Cholewiczka malarza krakowskiego. Dzwon wielki z r. 1484 z godłem górniczem, dwa topory na krzyż.”

Józef Łepkowski, Przegląd zabytków przeszłości z okolic Krakowa, 1863

CHRZANÓW. Kaplica na Rospontowej.

Ryc. 113 Kaplica na Rospontowej (obecnie kościół p.w. Matki Boskiej Ostrobramskiej). Wyd. księgarnia K. Palki w Chrzanowie, 1938 r.

The Chapel in Rospontowa Street (at present God's Mother of the Eastern Gate Church). Publisher: Księgarnia K. Palki w Chrzanowie, 1938.

Ryc. 114 Kaplica Loewenfeldów. Wyd. Polskiego Twa Księg. kolej. „Ruch” S.A., 1928 r.

The Loewenfelds' Chapel. Publisher: Wyd. Polskiego Twa Księg. kolej. „Ruch” S.A., 1928.

CHRZANÓW. Grobowiec Loewenfeldów.